

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobkyně: **A. M.**, zastoupené JUDr. Jiřím Sobčíkem, advokátem se sídlem Nádražní 166, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 10. 2014, čj. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 3. 2016, čj. 20 Ad 79/2014-86,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně, JUDr. Jiřímu Sobčíkovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 1 573 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobkyně, která byla uznána plně invalidní pro invaliditu III. stupně s datem vzniku invalidity ke dni 17. 10. 2010, požádala žádostí ze dne 5. 5. 2014 o přiznání nároku na plný invalidní důchod zpětně ke dni 3. 4. 1998. Žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 7. 2014, čj. X, žádost žalobkyně zamítla. Dospěla k závěru, že žalobkyně nebyla v době od 3. 4. 1998 do 31. 12. 2009 plně ani částečně invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 a § 44 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ve znění účinném do 31. 12. 2009 a nebyla invalidní v žádném stupni ani v době

od 1. 1. 2010 do 17. 10. 2010 podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2010. Žalovaná své rozhodnutí opřela o posudek o invaliditě zpracovaný lékařskou posudkovou službou Okresní správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava ze dne 9. 6. 2014, čj. LPS/2014/5533-OV_CSSZ (dále jen „posudek OSSZ Ostrava“).

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 6. 10. 2014, čj. X (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla námitky žalobkyně a své rozhodnutí ze dne 3. 7. 2014, čj. X potvrdila. Odkázala přitom na posudek OSSZ Ostrava a posudek lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava ze dne 8. 9. 2014, čj. LPS/2014/593/NR-MRS_CSSZ (dále jen „posudek ČSSZ Ostrava“), který nechala vypracovat pro účely řízení o námitkách. Ten potvrdil závěry posudku OSSZ Ostrava.

II.

[3] Proti rozhodnutí žalované se žalobkyně bránila žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud vyšel z posudku ze dne 14. 4. 2015, čj. 2015/120-OS, který si vyžádal v průběhu soudního řízení od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudek PK MPSV Ostrava“) a srovnávacího posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 26. 11. 2015, čj. 2015/3062-BR (dále jen „srovnávací posudek PK MPSV Brno“) s požadavkem k posouzení zdravotního stavu stěžovatelky od 1. 1. 1996.

[4] Z obou uvedených posudků vyplynul podle krajského soudu shodný závěr, že v období od 1. 1. 1996 do 16. 10. 2010 žalobkyně nebyla invalidní a že v době od 1. 1. 1996 do dne úrazu 5. 10. 2010 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu onemocnění atopickým ekzémem, což je stav odpovídající zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole XIV, položce 3, písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění (dále jen „vyhláška č. 284/1995 Sb.“). Pokles pracovní schopnosti *(resp. schopnosti soustavné výdělečné činnosti v dikci zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009 – poznámka Nejvyššího správního soudu)* stanovila posudková komise s ohledem na předchozí výdělečné činnosti a dosažené vzdělání žalobkyně na 25 % (z rozmezí 25 % - 35 %), jelikož žalobkyně byla schopna nadále vykonávat administrativní činnosti, k nimž měla kvalifikaci.

[5] Krajský soud považoval oba v soudním řízení zpracované posudky (viz odst. [3]) za úplné a přesvědčivé a jejich závěry shledal souladné s výsledky odborných lékařských vyšetření žalobkyně. Neměl proto důvod pochybovat o objektivnosti posouzení zdravotního stavu žalobkyně ze strany obou posudkových komisí, z jejichž závěrů při rozhodování vycházel. Připomněl, že žalobkyně po úraze v roce 2010 ve své první žádosti ze dne 29. 10. 2010, jíž žalovaná vyhověla, nárokovala přiznání invalidního důchodu od skončení výplaty dávek nemocenského pojištění, tj. od 17. 10. 2010; zpětně přiznání invalidního důchodu nežádala. Teprve následnými žádostmi se žalobkyně domáhala zpětného přiznání invalidního důchodu, a to nejprve žádostí ze dne 12. 9. 2013 zpětně od 1. 1. 1996 a naposledy nynější žádostí ze dne 5. 5. 2014 od 3. 4. 1998. Vzhledem k uvedenému byl zdravotní stav žalobkyně posudkovými orgány posuzován opakovaně. Skutečnost, že hodnocení invalidity žalobkyně je vystavěno na objektivním posouzení jejího zdravotního stavu, podporuje podle krajského soudu rovněž to, že všechny posudky vyhotovené v projednávané věci (posudek OSSZ Ostrava, posudek ČSSZ Ostrava, posudek PK MPSV Ostrava, srovnávací posudek PK MPSV Brno), ale také posudky vyhotovené

v řízení o žádosti ze dne 12. 9. 2013, dospěly ke zcela shodnému závěru, že v době před 17. 10. 2010 žalobkyně nesplňovala podmínky nároku na invalidní důchod.

III.

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Výslovně napadá pouze jeho I. výrok, jímž byla žaloba zamítnuta. Navrhuje napadený rozsudek zrušit pro jeho nepřezkoumatelnost, dále proto, že byl nedostatečně a neúplně zjištěn skutkový stav věci a též pro nesprávné právní posouzení věci krajským soudem.

[7] Posouzení zdravotního stavu obsažené v posudku PK MPSV Ostrava a srovnávacím posudku PK MPSV Brno považuje stěžovatelka za neúplné a nepřesvědčivé, jelikož v nich není správně určeno rozhodující zdravotní postižení ani míra poklesu její schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Stěžovatelka má za to, že byla již od roku 1996 až do doby přiznání plné invalidity III. stupně přinejmenším částečně invalidní.

[8] Posudky podle mínění stěžovatelky nevychází z úplné zdravotní dokumentace, na což poukazovala již při jednání PK MPSV Brno dne 26. 11. 2015, stejně jako při jednání u krajského soudu. Přestože tomuto soudu v řízení o žalobě předložila další části zdravotní dokumentace, soud k nim nepřihlédl a zamítl i návrh na vyhotovení doplňujícího posudku.

[9] Další námitka směřuje k tomu, že žalovaná přesvědčivým způsobem neodůvodnila závěr, podle něhož stěžovatelka byla v posuzovaném období schopna vykonávat administrativní činnosti, pro které měla kvalifikaci. Ani v soudním řízení vypracované posudky a v návaznosti na ně krajský soud nevypořádaly, že žalobkyně fakticky výdělečnou činnost, ke které měla kvalifikaci, nevykonávala a podnikala jako osoba samostatně výdělečně činná v oblasti nákup – prodej (jinou činnost podle svého tvrzení ani vykonávat nemohla), a to za zvlášť tíživých a omezujících podmínek (s vyloučením nadměrné fyzické zátěže, pocení, vlhkého, prašného prostředí dráždícího pokožku a s používáním ochranných pomůcek – gumové nebo latexové rukavice, gumová obuv).

[10] Za přesvědčivé nepovažuje stěžovatelka ani závěry týkající se stanovení procentuální míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve vztahu k jednotlivým namítaným zdravotním postižením (atopický ekzém, chronická virová hepatitida typu C, smíšená úzkostná a depresivní porucha). Žalovaná také neodůvodnila, z jakých důvodů je v posudcích stanovena míra poklesu pracovní schopnosti u jednotlivých zdravotních postižení vždy při spodní hranici zákonného rozmezí.

[11] Žalovaná podle stěžovatelky pominula lékařskou zprávu praktického lékaře MUDr. T. T. ze dne 20. 2. 2014, tedy neposoudila zdravotní dokumentaci komplexně. Pokud jde o onemocnění atopickým ekzémem, posudky o invaliditě se nevyrovnaly s nálezem kožní lékařky MUDr. M. B. ze dne 19. 1. 2009, z něhož je zřejmé, že stěžovatelka byla schopna výdělečné činnosti za mimořádných podmínek. Za takového stavu nemělo být zdravotní postižení stěžovatelky hodnoceno podle kapitoly XIV, položky 3, písm. b), přílohy 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ale podle písm. c) téže kapitoly a položky, z něhož vyplývá snížení schopnosti samostatné výdělečné činnosti v rozmezí 50 % - 60 %.

[12] Stěžovatelka poukazovala i na to, že chronickou virovou hepatitidou typu C trpěla již od roku 1995, diagnostikována jí byla teprve v roce 2008 při hospitalizaci v nemocnici, o čemž se však dozvěděla teprve v roce 2010. Do té doby o svém onemocnění nevěděla, diagnóza jí byla zatajena, což způsobilo podstatné snížení celkové výkonnosti jejího organismu. Namísto hodnocení zdravotního postižení stěžovatelky podle kapitoly I, položky 1, písm. a), přílohy 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. měly posudkové komise hodnotit tento její zdravotní stav podle písm. b) téže kapitoly a položky. Uvedenou námitku stěžovatelka podpořila poukazem na nález Kliniky infekčního lékařství Fakultní nemocnice Ostrava ze dne 19. 2. 2014 vypracovaný MUDr. L. P.

[13] Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka shrnula, že atopický ekzém a chronická virová hepatitida typu C trvale a nejméně od roku 1996 ovlivňovala schopnost její výdělečné činnosti. Posudky PK MPSV Ostrava a PK MPSV Brno, ani krajský soud se ale nezabývaly tím, že trpěla více zdravotními postiženími současně a nesprávně posuzovaly každé její zdravotní postižení samostatně a izolovaně. Míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovily vždy pouze podle rozhodujícího zdravotního postižení, aniž zohlednily další zdravotní postižení, kterými stěžovatelka trpěla. Souběh několika zdravotních postižení měl být zohledněn zvýšením horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti. Tomuto požadavku však posudky nedostály, což představuje vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné posouzení nároku na částečný invalidní důchod ze strany krajského soudu.

IV.

[14] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu uvedenými v napadeném rozsudku.

V.

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] V projednávané věci jde o nárok na dávku důchodového pojištění, jejíž přiznání je podmíněno zjištěními o nepříznivém zdravotním stavu a je tudíž závislé především na odborném lékařském vyšetření. Jak zdůraznil v napadeném rozsudku již krajský soud, k takovému posouzení v řízení před ním jsou povolány posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a to nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale též k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě (částečné invaliditě), jejím vzniku, zániku či dalším trvání (srov. § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Krajský soud proto postupoval správně, pokud si pro posouzení zdravotního stavu stěžovatelky opatřil posudek PK MPSV Ostrava a následně i srovnávací posudek PK MPSV Brno (společně také jen „posudky PK MPSV“).

[18] Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími

skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to na rozdíl od posudkové komise nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 19/2009-38).

[19] Nejvyšší správní soud stěžovatelčiny výhrady ve vztahu k úplnosti a přesvědčivosti posudků PK MPSV nesdílí. Naopak přisvědčuje krajskému soudu, že závěry obou těchto posudků jsou přesvědčivé a vnitřně konzistentní. Obě posudkové komise se zevrubně zabývaly zdravotními postiženími stěžovatelky, její stav posoudily komplexně a ke svým závěrům dospěly na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím.

[20] Z posudků PK MPSV (jakož i z posudku OSSZ Ostrava a posudku ČSSZ Ostrava vyžádaného v rámci správního řízení) vyplývá jednoznačný závěr, že se stěžovatelka stala invalidní (a to ve III. stupni) teprve následkem dopravní nehody ze dne 5. 10. 2010, při které došlo k poškození mozku, těžké poruše hybnosti a lehké poruše řeči, s datem vzniku invalidity od 17. 10. 2010. Tento stav odpovídal hodnocení podle kapitoly XV, oddílu A, položky 2 (*správně položky 1 - viz odst. [21]*), písm. e) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“), přičemž obě posudkové komise stanovily míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky shodně na 75 % (z rozmezí 70 % - 80 %); dospěly k závěru, že „*se jednalo o kombinované postižení duševních a zejména motorických schopností, kdy výkon většiny denních aktivit je těžce omezen.*“

[21] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že v posudcích PK MPSV bylo stěžovatelčino zdravotní postižení způsobené dopravní nehodou zařazeno do položky 2, písm. e) kapitoly XV, oddílu A přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., na rozdíl od posudku OSSZ Ostrava a posudku ČSSZ Ostrava, které toto zdravotní postižení zařadily do položky 1, písm. e) téže kapitoly a oddílu. Vzhledem k tomu, že slovní popis zdravotního postižení odpovídal položce 1, písm. e), a to včetně procentního rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti, a s ohledem na skutečnost, že příloha k vyhlášce č. 359/2009 Sb. vůbec neobsahuje v dané kapitole a oddílu položku 2, písm. e), je zřejmé, že se jedná pouze o chybu v psaní, která neměla žádný dopad na správnost přijatých posudkových závěrů.

[22] Stěžovatelka ostatně nerozporuje shora uvedené zařazení jejího zdravotního postižení způsobeného dopravní nehodou, nýbrž napadá správnost posudků PK MPSV v části, v níž se zabývaly hodnocením stupně její invalidity v období od 3. 4. 1998 do 16. 10. 2010, tj. v období předcházejícím uznání plné invalidity III. stupně. Stěžovatelka vyjádřila přesvědčení, že ve zmíněné době byla přinejmenším částečně invalidní.

[23] Uvedená námitka je nedůvodná, jak vyložil krajský soud v odst. [9] a [10] napadeného rozsudku. V otázce vlivu zjištěných zdravotních postižení na míru poklesu pracovní schopnosti v době před 17. 10. 2010 dospívají oba posudky PK MPSV ke zcela shodným závěrům. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost stěžovatelky v uvedené době (od 3. 4. 1998 do 16. 10. 2010) bylo onemocnění atopickým ekzémem. Při posuzování tohoto zdravotního postižení vyšly oba posudky PK MPSV z rozsáhlé zdravotní dokumentace MUDr. B. a MUDr. H., v potaz vzaly i potvrzení z kožní ambulance MUDr. B. ze dne 19. 1. 2009, které citují; na něj se odvolává i stěžovatelka v kasační stížnosti. Pokles pracovní schopnosti stěžovatelky byl stanoven na 25 % (blíže viz také odst. [4]) s ohledem na možné pracovní uplatnění stěžovatelky, která byla schopna vykonávat administrativní činnosti, k nimž má příslušné vzdělání (jako technicko-administrativní pracovnice).

[24] Nelze proto přisvědčit stěžovatelčině námitce, že posudkové komise nevzaly v potaz nález z kožní ambulance MUDr. M. B. ze dne 19. 1. 2009. Tento nález měla k dispozici PK MPSV Ostrava i PK MPSV Brno a žádná z nich přesto neshledala důvod pro přehodnocení posouzení stěžovatelčina zdravotního postižení atopickým ekzémem a jeho vlivu na pokles její pracovní schopnosti.

[25] Stěžovatelčinu výhradu, že vzhledem ke svému kožnímu onemocnění byla schopna výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek, Nejvyšší správní soud hodnotí jako novou námitku, kterou nevznesla v žalobě, ani ve lhůtě pro její podání (§ 71 odst. 2 s. ř. s.), přestože jí v tom nic nebránilo. Kasační stížnost se tak opírá o nový důvod, což je ve smyslu § 104 odst. 4 nepřípustné.

[26] Nejvyšší správní soud k uvedenému přesto nad rámec nezbytného odůvodnění doplňuje, že zdravotní postižení umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek jsou ve smyslu § 39 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, ve spojení s § 7 vyhlášky č. 284/1995 Sb., zdravotní postižení uvedená v příloze č. 3 citované vyhlášky. Mezi ně se onemocnění atopickým ekzémem neřadí. Podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2010 pak u stěžovatelky nedošlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 %, a proto nepřipadalo v úvahu posouzení její schopnosti výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek ve smyslu § 39 odst. 4 písm. f) zákona o důchodovém pojištění. Námitka stěžovatelky, že vzhledem ke svému kožnímu onemocnění byla schopna výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek, by proto ani tak neobstála.

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani dalším námitkám, podle nichž posouzení stěžovatelčina zdravotního stavu vyšlo z nekompletní zdravotní dokumentace. Tuto vadu stěžovatelka spatřovala v tom, že nebyla zohledněna lékařská zpráva praktického lékaře MUDr. T. T. ze dne 20. 2. 2014. Ponechala však stranou, že i tato listina byla podkladem pro posuzování zdravotního stavu oběma posudkovými komisemi v řízení před krajským soudem. Tato námitka je proto neopodstatněná.

[28] Pokud právě uvedenou námitku stěžovatelka v kasační stížnosti vztáhla i ke správnímu řízení a vytýkala, že lékařskou zprávu MUDr. T. T. ze dne 20. 2. 2014 opomněla zohlednit žalovaná či posudky vypracované ve správním řízení (posudek OSSZ Ostrava, posudek ČSSZ Ostrava), nemá tato námitka předobraz v podané žalobě a poprvé ji stěžovatelka uplatňuje až v kasační stížnosti. Tato kasační námitka je proto podle § 104 odst. 4 nepřípustná.

[29] Stěžovatelka dále tvrdila, že krajský soud nepřihlédl ani k další zdravotní dokumentaci, kterou během řízení o žalobě doložila. Z protokolu o jednání před krajským soudem ze dne 23. 3. 2016 se podává, že stěžovatelka soudu předložila svazek lékařských zpráv, z nichž poukázala na nález z Kliniky infekčního lékařství ze dne 19. 2. 2014, jímž hodlala prokazovat skutečnost, že chronickou virovou hepatitidou typu C trpěla již v roce 1995. Krajský soud konstatoval, že tato lékařská zpráva je součástí posudkového spisu. Nejvyšší správní soud současně ověřil, že stěžovatelkou předložený nález ze dne 19. 2. 2014 vypracovaný MUDr. L. P., byl podkladem posudků PK MPSV. Ve vztahu k uvedenému nálezu je námitka neúplnosti zdravotní dokumentace nedůvodná. Jinak stěžovatelka neoznačila žádnou další konkrétní část zdravotní dokumentace, k níž krajský soud, resp. posudkové komise opomněly přihlédnout, a proto obecnou kasační námitku o neúplnosti zdravotní dokumentace nemohl Nejvyšší správní soud blíže přezkoumat.

[30] Nelze přisvědčit ani stěžovatelčině výtce ohledně nedostatečného posouzení onemocnění chronickou virovou hepatitidou typu C. K té se vyjádřil krajský soud v napadeném rozsudku v odst. [9] a Nejvyšší správní soud se s ním v této otázce ztotožňuje.

[31] Kasační soud poukazuje na to, že podle zákona o důchodovém pojištění se při posuzování invalidity zohledňují pouze ta zdravotní postižení, která mají za následek vznik dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce (srov. § 39 odst. 1 a § 44 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění do 31. 12. 2009, resp. § 39 odst. 1 téhož zákona ve znění účinném od 1. 1. 2010). Ani jedna posudková komise však nedospěla k závěru, že onemocnění chronickou virovou hepatitidou typu C bylo možné hodnotit jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Tato podmínka tedy nebyla u uvedeného onemocnění splněna.

[32] Ze stěžovatelčiny zdravotní dokumentace obě posudkové komise zjistily, že chronická virová hepatitida typu C jí byla diagnostikována v roce 1998 při hospitalizaci, léčbu podstoupila stěžovatelka v období 10/2009 – 9/2010. Léčení chronické virové hepatitidy typu C odpovídalo dočasné pracovní neschopnosti a po úspěšné léčbě byla vyřazena z evidence infekčních chorob; byla vyléčena. Jako dočasná pracovní neschopnost bylo hodnoceno i další stěžovatelčino onemocnění smíšenou úzkostnou a depresivní poruchou. Při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky proto k těmto zdravotním postižením nebylo možné přihlédnout (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb., resp. § 2 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.).

[33] Dílem nepřípustnou a dílem nedůvodnou shledal Nejvyšší správní soud stěžovatelčinu výtku, že napadené rozhodnutí, posudek OSSZ Ostrava a ČSSZ Ostrava i oba posudky PK MPSV přesvědčivě neodůvodnily stanovení procentní míry poklesu její pracovní schopnosti při spodní hranici základního rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti pro příslušné zdravotní postižení (atopický ekzém, chronická virová hepatitida typu C, smíšená úzkostná a depresivní porucha).

[34] Směřují-li tyto stěžovatelčiny výhrady proti napadenému rozhodnutí, posudku OSSZ Ostrava a posudku ČSSZ Ostrava, z nichž žalovaná při posouzení žádosti ze dne 5. 5. 21014 vycházela, Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu krajského soudu, že uvedené

námitky v řízení před ním nevznesla, ač tak nepochybně učinit mohla. Uplatňuje-li je nyní v kasační stížnosti, jedná se o námitky nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[35] Ve vztahu k oběma posudkům PK MPSV neshledal Nejvyšší správní soud námitky uvedené v odst. [33] důvodnými. Jak již uvedeno, obě posudkové komise zhodnotily, že v případě stěžovatelky bylo od 3. 4. 1998 možné za příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považovat pouze onemocnění atopickým ekzémem. Tento stav podle obou posudkových komisí odpovídal zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole XIV, položce 3, písm. b), přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., kdy z rozmezí 25 % - 35 % stanovily míru poklesu pracovní schopnosti na 25 % *„s ohledem na předchozí výdělečné činnosti a dosažené vzdělání, neboť posuzovaná byla v té době schopna vykonávat administrativní činnosti, pro které měla kvalifikaci.“*

[36] Nejvyšší správní soud, na rozdíl od stěžovatelky, nepovažuje za pochybení, že posudkové komise vzaly při určení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky v potaz stěžovatelčiny předchozí výdělečné činnosti, tj. že stěžovatelka v letech 2003 – 2008 pracovala jako osoba samostatně výdělečně činná a v době od 2. 3. 2009 do ukončení výplaty dávek nemocenského pojištění byla zaměstnána jako vedoucí potravin. Zákon o důchodovém pojištění totiž v § 39 odst. 2 ve znění do 31. 12. 2009, resp. v § 39 odst. 3 a 4 ve znění účinném od 1. 1. 2010 výslovně ukládá správnímu orgánu zohlednit mimo jiné výdělečné činnosti, které posuzovaný vykonával předtím, než došlo k poklesu jeho pracovní schopnosti. Jestliže byly při zpětném posuzování invalidity správnímu orgánu známy výdělečné činnosti, které posuzovaný vykonával v době, pro kterou přiznání invalidního důchodu žádá, nebylo důvodu k těmto skutečnostem při posuzování zachovalosti pracovní schopnosti nepřihlížet.

[37] I když za jedinou příčinu stěžovatelčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od 3. 4. 1998 do 16. 10. 2010 shledaly posudkové komise onemocnění atopickým ekzémem, přesto (nad rámec potřebného) se zabývaly také možností, že by rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky bylo onemocnění chronickou virovou hepatitidou typu C či smíšenou úzkostnou a depresivní poruchou. Vysvětlily však, že by ani tak stěžovatelka nedosáhla „příznivějšího“ procentního poklesu pracovní schopnosti. U chronické virové hepatitidy typu C hodnocené podle kapitoly I, položky 1, písm. a) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. by míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti činila 20 %, jelikož se *„jednalo o lehkou formu s funkčním omezením lehkého stupně a lehkým omezením celkové výkonnosti organismu“*. Z uvedeného důvodu nepřicházela v úvahu jiná kvalifikace tohoto onemocnění, jak se také stěžovatelka v kasační stížnosti dovolávala. V případě smíšené úzkostné a depresivní poruchy by stěžovatelčin stav odpovídal kapitole V, položce 5, písm. b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti o 15 %, neboť byl hodnocen jako *„lehké postižení s reaktivními výkyvy s narušením sociálních kontaktů, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi.“* Závěrům posudků PK MPSV tak nelze ničeho vytknout; posouzení stěžovatelčina zdravotního stavu provedly úplně a pečlivě, s přihlédnutím ke všem dostupným a známým skutečnostem o jejích zdravotních postiženích.

[38] Stěžovatelka v kasační stížnosti poukazuje též na skutečnost, že posudkové komise při hodnocení zdravotního stavu nezohlednily, že trpěla několika zdravotními postiženími současně, aniž by uvážily zvýšení horní hranice rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti.

Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že posudek o invaliditě by měl obsahovat posouzení, zda zjištěný zdravotní stav stěžovatelky zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.). Hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudkové komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení, a to podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy vyhlášky č. 284/1995 Sb. (v době do 31. 12. 2009), resp. vyhlášky č. 359/2009 Sb. (v době od 1. 1. 2010) a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení (§ 6 odst. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb., § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.). Zvýšení však přichází v úvahu pouze tehdy, pokud by pokles pracovní schopnosti posuzovaného (zde stěžovatelky) měl přesahovat horní hranici procentního rozpětí stanoveného vyhláškou č. 284/1995 Sb., resp. vyhláškou č. 359/2009 Sb. pro zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnost posuzovaného. Pak by bylo možné uvažovat o zvýšení horní hranice stanoveného rozmezí až o 10 %.

[39] Tak tomu však v projednávané věci nebylo. Za příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od 3. 4. 1998 do 16. 10. 2010 bylo určeno onemocnění atopickým ekzémem, přičemž pokles pracovní schopnosti stěžovatelky byl z důvodu vyloženého v odst. [23] stanoven na 25 %, tj. na samé dolní hranici rozmezí. Použití výše uvedených ustanovení o zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti tak nepřicházelo v úvahu.

[40] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla žádné skutečnosti, které by vyvracely úplnost, přesvědčivost a správnost posudků, z nichž při posouzení věci vycházel krajský soud, a nepředložila v řízení před krajským soudem žádné důkazy, které by svědčily o jejím zdravotním stavu a nebyly dosud zohledněny, a které by současně zpochybňovaly posudkové závěry, nebyl krajský soud povinen provádět jakékoliv další dokazování, ač se toho stěžovatelka dovolávala. Skutkový stav věci byl prokázán dvěma posudky PK MPSV, jež se ve svých závěrech shodovaly, a proto další dokazování v projednávané věci bylo nadbytečné, jak krajský soud správně dovodil.

[41] Nejvyšší správní soud doplňuje, že i v řízení o kasační stížnosti platí, co bylo uvedeno již v odst. [17] a [18], totiž že soud zdravotní stav stěžovatelky nepřezkoumává, neboť k tomu nemá potřebné medicínské znalosti. Navrhla-li stěžovatelka na podporu svých tvrzení v kasační stížnosti dokazování výpisem ze zdravotní dokumentace praktického lékaře, zprávou MUDr. T. T. ze dne 20. 2. 2014, nálezem MUDr. M. B. ze dne 19. 1. 2009 a ze dne 21. 5. 2010 a nálezem MUDr. L. P. ze dne 19. 2. 2014, Nejvyšší správní soud z obsahu obou posudků PK MPSV, jež jsou součástí spisu krajského soudu, ověřil, že uvedené podklady měly posudkové komise k dispozici. Tyto důkazy tak nemohly ovlivnit závěry, k nimž posudkové komise dospěly. Nejvyšší správní soud shledal, že skutkový stav věc byl zjištěn v dostatečném rozsahu, proto sám nedovodil potřebu jej doplňovat dalším

dokazováním, a to tím spíše, že stěžovatelkou navržené důkazy byly v předchozím soudním řízení při podání posudků PK MPSV zohledněny.

VI.

[42] Krajský soud se nedopustil stěžovatelkou vytčených pochybení, vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, jeho rozhodnutí je přezkoumatelné a závěry, které opřel o posudky PK MPSV jsou správné. Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná; proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[43] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[44] Stěžovatelce byl v řízení před krajským soudem ustanoven advokát, který ji podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. Náklady ustanoveného advokáta platí stát. V řízení o kasační stížnosti učinil ustanovený advokát jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti v částce 1 000 Kč podle § 7, § 9 odst. 2 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Součástí nákladů řízení je i náhrada hotových výdajů s tímto úkonem souvisejících v částce 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se náhrada nákladů za zastupování o tuto daň ve výši 273 Kč (tj. 21 % z částky 1 300 Kč). Celkem ustanovenému zástupci náleží 1 573 Kč, a tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. dubna 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu